

Thisted Kommune
Asylgade 30
7700 Thisted

THISTED KOMMUNE

Sendt på mail til: Jaaj@thisted.dk

Natur og Vandløb

7. juli 2026

SagsID.: 01.05.08-P25-10-26
Medarbejder: da

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af et vådområdeprojekt ved Årup Å

Thisted Kommune har modtaget en ansøgning om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af et vådområdeprojekt ved vandløbet Årup Å, Fosforvådområde Nørhå. Projektet er en del af Thisted Kommunes vådområdeindsats.

Dele af projektområdet er beskyttet natur og projektet kræver derfor en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Projekttiltag mv fremgår af bilagene nederst.

Afgørelse

Thisted Kommune meddeler hermed dispensation fra Naturbeskyttelseslovens¹ § 3 til det ansøgte, jf. Naturbeskyttelseslovens § 65. Dispensationen vedrører alene Naturbeskyttelsesloven § 3. Tilladelser efter anden lovgivning kan være nødvendig.

Dispensationen bortfalder automatisk, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt. Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen på 4 uger er udløbet. Se nærmere om klageregler sidst i brevet.

Dispensationen er givet på følgende vilkår

- Projektet skal udføres som beskrevet i ansøgningen og som det fremgår af forundersøgelsen
- og tiltag på kortbilag 1.
- Eventuel overskydende jord må ikke spredes på beskyttede naturarealer.
- Kørsel i forbindelse med anlægsarbejdet skal så vidt muligt foregå uden for beskyttede naturtyper. Ved kørsel i de beskyttede områder må der ikke laves kørespor dybere end 10 cm
- Thisted kommune (myndigheden) skal kontaktes ved anlægsarbejdets opstart og afslutning.

---

¹ LBK nr 927 af 28/06/2024

Baggrund og begrundelse for dispensationen

Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Formålet med beskyttelsen er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter. Kommunen kan i særlige tilfælde give dispensation fra beskyttelsen. I så fald skal der være tale om et indgreb, der ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området eller at indgrebet vurderes at være naturforbedrende. En dispensation kan også meddeles, hvis der er tale om et projekt der rummer særlige samfundsinteresser.

Projektbeskrivelse

Projektet er en del af Thisted Kommunes vådområdeindsats, og har til formål at forbedre vandmiljøet og naturen, og projektets primære formål er at reducere fosforudvaskningen til vandområderne nedstrøms projektområdet, samt mindske kvælstofudledningen til fjorden og reducerer CO₂ udledningen. Ved gennemførelse af vådområdeprojektet ekstensiveres landbrugsarealerne indenfor projektgrænsen og den generelle grundvandsstand hæves ved at ændre vandløb, grøfter og dræn indenfor projektområdet. Der er udarbejdet en teknisk forundersøgelse for projektet.

De overordnede projekttiltag består af følgende:

- Regulering af højde på vandløbsbrink langs Årup Å
- Fjernelse af dræn og udskiftning af eksisterende dræn
- Udskiftning af rørledning
- Omlægning af drænledninger til overrisling på terræn
- Etablering af kreaturovergange
- Udbedring af markvej

Beskyttet natur

Projektområdet er besigtiget i forbindelse med forundersøgelsen i 2017, og Thisted kommune har desuden besigtiget naturområderne i forbindelse myndighedsbehandlingen i juli 2025. Der er en del § 3 beskyttede naturarealer inden for projektområdet. Projektet er tilpasset så projekttiltagene ikke medføre en påvirkning på de værdifulde naturarealer. De områder hvorpå der udføres projekttiltag er enge (kulturenge), som tidligere har været omlagt eller tagrørssump. Dvs. naturarealer i moderat til ringe tilstand. Der er to delområder hvor der laves et overrislingsområde på et areal, som er beskyttet eng. Engene er græsdominerede kulturenge med moderat naturtilstand. På kortbilag 3 ses vinter afvandingskort som viser en vandstand/vandspejl i kote 2,5. Sommervandstanden vil stort set være uændret. Overrislingsområderne er arealmæssigt små og der udlægges erstatningsnatur da hele projektarealet tinglyses som natur, uden gødsugning, sprøjtning eller omlægning. På bilag 4 ses områdernes estimerede naturværdi.

Thisted Kommune vurderer samlet set, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Der er lagt vægt på, at projektet er tilpasset, så de værdifulde naturområder ikke påvirkes, og dermed ikke vil ske nogen afgørende forrykning af området naturtilstand. Samlet set vurderes det at projektet er naturforbedrende da det beskyttede vandløb forbedres og der skabes mere naturlige hydrologiske forhold i området. I forbindelse med projektet udlægges hele området til natur via en tinglyst vådområdedeklaration, hvilket betyder at naturarealet øges og randpåvirkningen mindskes. Der er desuden lagt vægt på at projektet er af samfundsmæssig interesse, da det er en del af vådområde- og lavbundsindsatsen, og har til formål at forbedre vandområderne, og reducere udledning af CO₂, samt idet projektet har ophæng i vandområdeplanen og bidrager til at opnå målene i Den Grønne Trepert. Det vurderes desuden at projektet, ikke vil medføre en afgørende forrykning af tilstanden på de

beskyttede naturarealer grundet arealernes nuværende tilstand og udformning af projektet. Projektet vurderes samlet set at være naturforbedrende, idet der skabes et større sammenhængende naturområde, arealet med beskyttet natur øges, driften ekstensiveres og der skabes mere naturlige hydrologiske forhold i området.

Natura 2000

Habitatbekendtgørelsen² fastsætter jævnfør §§ 6-7, krav om foreløbig vurdering af planer og projekter, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ifølge Vejledningen til habitatbekendtgørelsen³ er en påvirkning som udgangspunkt ikke væsentlig hvis den skønnes at indebære negative udsving i bestandsstørrelse, der er mindre end de naturlige udsving, der anses som normale for arten. En påvirkning er som udgangspunkt heller ikke væsentlig hvis den beskyttede naturtype eller art efter en konkret vurdering skønnes hurtigt og uden menneskelig indgriben at kunne opnå den hidtidige tilstand eller en tilstand, der skønnes at svare til eller være bedre end den hidtidige tilstand. Midlertidige forstyrrelser i en anlægsfase anses almindelige vis heller ikke for en væsentlig påvirkning.

Projektområdet ligger op til og delvist inden for Natura 2000-område nr. 27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø, som består af habitatområde nr. 27 og fuglebeskyttelsesområde nr. 21. Projektområdet ligger op til og delvist indenfor habitatområdet, mens der er 3 km til fuglebeskyttelsesområdet ved Ove Sø.

Udpegningsgrundlaget for området er:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 27		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandeng (1330)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Klittlavning (2190)	Lobeliesø (3110)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 21		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sangsvane (T)
	Sædgås (T)	Kortnæbbet gås (T)

Nærmeste kortlagte naturtype er vandløb med vandplanter og urtebræmme. Der er desuden kortlagt kildevæld og rigkær nord for Årup Å. Grundet projektets omfang og placering vurderes det at habitatnaturtyperne rigkær og kildevæld ikke påvirkes af projektet.

² BEK nr 1098 af 21/08/2023

³ <https://mst.dk/media/kqyb2h5i/habitatvejledningen.pdf>

Der udføres ikke projekttiltag i selve vandløbet. Projektet vurderes derfor ikke at medfører en påvirkning på vandløbet.

Der er kortlagt urtebræmme langs Årup Å delvist inden for og langs projektområdet. Projektet omfatter at balken langs Årup Å nedreguleres stedvist på ca. halvdelen af strækningen for at skabe bedre interaktion mellem vandløbet og de bagvedliggende arealer. Forekomsten af urtebræmme er begrænset til en smal bræmme langs vandløbet (ca. 2 m), og består af pilekrat og græsbræmme. De arter der er registreret langs urtebræmmen er almindelige udbredte arter, der er tilknyttet fugtige næringsrige arealer. Der er ikke registreret sjældne arter i urtebræmmen. Thisted Kommune vurderer at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på naturtypen, da urtebræmmen efter en konkret vurdering og på baggrund af den aktuelle tilstand, skønnes hurtigt og uden menneskelig indgriben at kunne opnå den hidtidige tilstand⁴.

Bæklampret er registreret 3 steder langs Hvidbjerg Å-systemet, nær Årup og ved Faddersbøl, og der vurderes at være gode forudsætninger for en stabil forekomst at arten i området⁵. Der er ikke foretaget overvågning af flod- eller havlampret i området. Da der ikke udføres projekttiltag i selve vandløbet, vurderes det at projektet ikke medfører en negativ påvirkning på arterne eller deres levesteder.

Der er ikke kortlagt mulige levesteder for stor vandsalamander eller registreret stor vandsalamander inden for projektområdet. I forbindelse med forundersøgelsen er der foretaget feltundersøgelser hvor der er ketsjet efter stor vandsalamander. Arten er ikke fundet inden for projektområdet, men i en sø ca. 205 m sydøst for projektet. Arten er følsom overfor eutrofiering og overskygning af vandhullerne. Arten er også afhængig af rastelokaliteter i umiddelbar nærhed af vandhullerne, hvor der er gode skjulesteder. Thisted kommune har besøgt området i juli 2025, og vurderer at projekttiltagene ikke påvirker yngle- eller rasteområder for arten, grundet afstanden til mulige levesteder.

Odder foretrækker uforstyrrede vandløb, moser, fjordområder og søer. Odderen er nat-aktiv og det er især vigtigt for arten at have mulighed for at skjule sig i høj vegetation eller lignende om dagen. Jf. basisanalysen er arten vidt udbredt i Natura 2000-området, og er registreret på 8 lokaliteter i området – herunder også i Årup Å. Odderen opholder sig i dagtimerne primært i en hule i brinken eller under buske, træer eller andet der kan give ly. Yngleområder er typisk afsides sø- eller moseområder med rørskove og anden tæt bevoksning. Thisted kommune har ved besigtigelsen i området ikke fundet tegn på yngle- eller rasteområder indenfor eller langs projektområdet. Projektet forventes at medføre en kortvarig mindre forstyrrelse i anlægsfasen, men vurderes ikke at påvirke yngle – eller rasteområder for arten.

Projektet vurderes ikke at medfører en påvirkning på fuglene på udpegningsgrundlaget grundet afstanden til fuglebeskyttelsesområdet og de kortlagte levesteder. Projektet vurderes at medføre en positiv indvirkning på fuglenes levesteder grundet en mindsket næringsstofførsel.

På baggrund af projektets placering og omfang, vurderes det samlet set at projektet ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter, vil medføre en påvirkning på naturtyper, arter eller fugle

---

⁴ Vejledningen til habitatbekendtgørelsen, [978-87-7038-248-9.pdf](#)

⁵ Basisanalysen for Natura 2000-området [Rapport](#)

på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Der er derfor ikke behov for en egentlig konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter listet på direktivets bilag IV jævnfør habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, nr. 1 og nr. 2. Vurderingen af om arternes yngle- eller levesteder ødelægges, skal ses ud fra en bredere økologisk forståelse (vedvarende økologisk funktionalitet). Thisted Kommune har besigtiget området i juli 2025 bl.a. for at vurdere områdets egnethed som yngle- eller rasteområde for bilag IV-arterne.

Følgende Bilag IV arter kan have levested i eller nær projektområdet: damflagermus, vandflagermus, trolde flagermus, brun flagermus og syd flagermus, samt odder, stor vandsalamander, spidssnudet frø og birkemus.

Odder og stor vandsalamander er vurderet under afsnittet om Natura 2000, da arterne er på udpegningsgrundlaget for området.

I forbindelse med den tekniske forundersøgelser er der foretaget feltundersøgelser efter spidssnudet frø. Thisted kommune har desuden besigtiget området i juli 2025. Der er ikke fundet spidssnudet frø i området men området vurderes at være egnet som levested for arten. Projekttiltagene udføres i god afstand til de mindre søer i området, og vurderes ikke at påvirke søernes tilstand, og dermed ikke at medføre en påvirkning på arten eller de potentielle levesteder.

Der er en række flagermusarter der kan forekomme inden for projektområdet. Da der ikke fældes træer, nedrives bygninger, eller ændres på ledelinjer i landskabet, vurderes det at projektet ikke vil medføre en påvirkning på flagermus eller deres yngle- eller rasteområder. Da projektets formål er at mindske tilførslen af næringsstoffer til vandmiljøet, vurderes det at projektet kan have en positiv påvirkning på fødegrundlaget for flagermusarterne i området.

Birkemusen er afhængig af et tørt og frostfrit sted, hvor den kan have sin overvintringsrede, som i mange tilfælde også bruges i sommerens yngleperiode og sandsynligvis fra år til år. Under vinterdvalen har den brug for et tørt og frostfrit område, hvor dens underjordiske overvintringsrede kan placeres i ca. 20-40 cm dybde. Thisted kommune har besigtiget området og vurderer at en del de tørre arealer i den centrale (sydvestlige) del af området hvor der er tørre arealer i tilknytning til fugtige arealer og små skrænter, er egnede yngle- eller rasteområder for birkemus. Her er desuden registreret birkemus i 2025. De helt vandløbsnære arealer, inkl. balker af tidligere opgravet materiale fra vandløbsvedligehold, hvor vandet typisk står højt i vintermånederne og i perioder med meget regn, eller som oversvømmes i løbet af vinteren, vurderes ikke af udgøre et yngle- eller rasteområde grundet højtstående vand. De aktuelle projekttiltag foregår udenfor potentielle yngle- eller rasteområder. Samlet set vurderes det at projektet forbedrer levestedet, og at det ikke vil påvirke birkemusen eller dens yngle- eller rasteområder.

Thisted kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en negativ påvirkning bilag IV arternes yngle- eller rasteområder, og at områdets økologiske funktionalitet bevares på minimum samme niveau.

Kommuneplan 2025-2037

Oversigt over udpegninger i kommuneplanen.

Udpegning	Retningslinjer
Potentielt naturområde	Områder, der er udpeget til potentielle naturområder, skal som udgangspunkt friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse, der forringer muligheden for at sikre og forbedre sammenhængen mellem eksisterende naturområder.
Økologisk forbindelseslinje	Projektet må ikke forhindre, at der på længere sigt kan ske en udbygning af de økologiske forbindelseslinjer.
Lavbundsarealer	Lavbundsarealerne friholdes fra anlæg, som på sigt kan forhindre en realisering af naturgenopretningsprojekter/vådområder.
Bevaringsværdige landskaber	Områderne skal friholdes for ny spredt bebyggelse, større tekniske anlæg, byudvikling, anlægsarbejder og større beplantning, der forringer landskabets bevaringsværdige karakter og oplevelse.
Større sammenhængende landskaber	Visuelle og landskabelige sammenhæng skal sikres. Skal friholdes for nye større tekniske anlæg og større byggerier, der slører de visuelle sammenhænge.

Thisted kommune vurderer at projektet er i tråd med kommuneplanens retningslinjer.

Museum Thy

Ca. en uge før arbejdet påbegyndes, bedes I underrette Museum Thy (tlf.: 97 97 42 77). Museet vil muligvis være til stede under arbejdet. Hvis der findes spor af fortidsminder under jordarbejde, skal arbejdet standses. Fundet skal straks anmeldes til Museum Thy på telefon 97 92 05 77, jf. museumslovens § 27, stk. 2.

Klagevejledning

Afgørelsen kan ifølge Naturbeskyttelseslovens § 78 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, må dispensationen ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder dispensationen. Klagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve klagens opsættende virkning.

Ansøger kan klage over afgørelsen. Ejer af den ejendom afgørelsen vedrører, kan klage over afgørelsen. Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er klageberettiget efter Naturbeskyttelsesloven.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. En klage skal være indsendt til klageportalen inden 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den relevante myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis der bliver klaget, giver kommunen ansøger besked. Giver klagen ikke anledning til, at kommunen ændrer sin afgørelse, sender kommunen inden 3 uger sagens akter og kommunens bemærkninger videre via Klageportalen. Samtidig vil parterne i sagen blive orienteret herom i Klageportalen. Parterne har herefter 3 uger til at afgive bemærkninger i Klageportalen.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.

Har du spørgsmål eller bemærkninger er du velkommen til at kontakte mig på telefon 99 17 22 20 eller mail da@thisted.dk

Med venlig hilsen

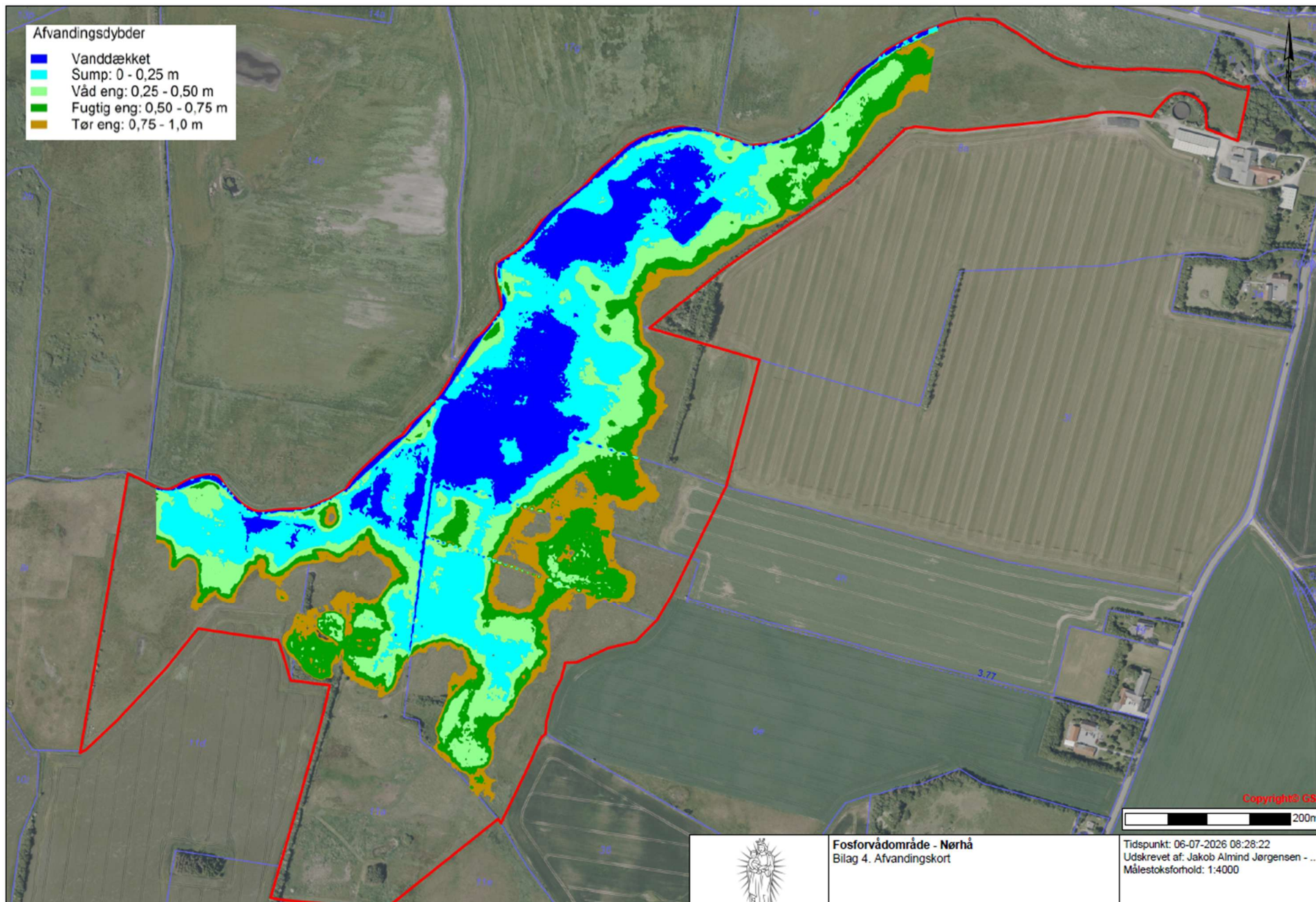
Dorthea Albrechtsen
Naturplanlægger

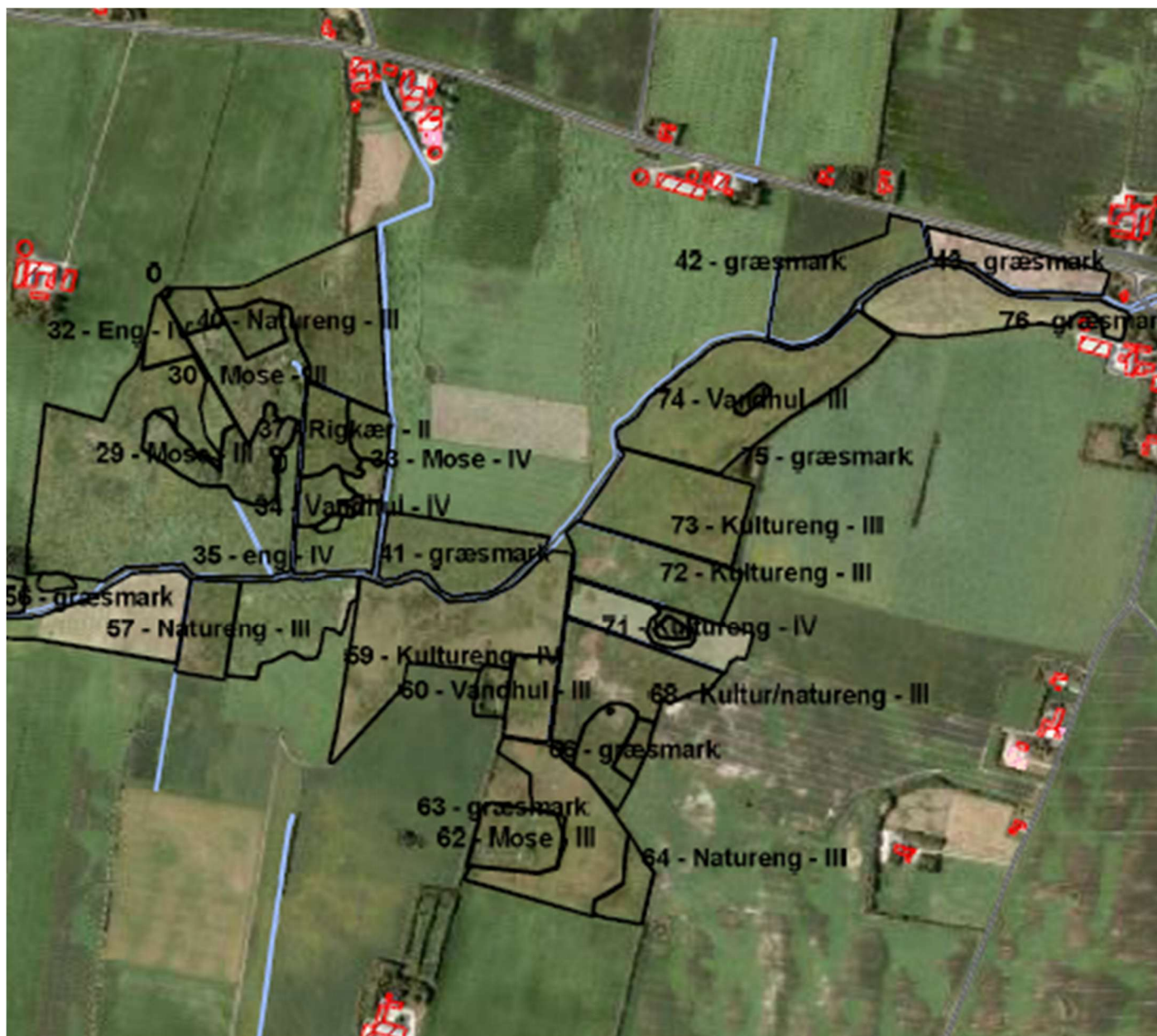
Kopi til:

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening
- DOF Nordvestjylland
- Dansk Botanisk Forening
- Museum Thy
- Danmarks sportsfiskerforbund

Thisted Kommune, Kirkevej 9, 7760 Hurup Thy
+4599171717 - teknisk@thisted.dk - CVR 2918 9560